

(Continuare din pag. 7: Gerhard Sengel.)

pentru ca să nu-și jighească clienții, care sunt de toate culorile politice, dar Bo Berggren, fostul președinte al Asociației Industriașilor din Suedia, printre altele, mi-a spus direct: "Eu votez cu Moderatii și eu consider că-i hipocrie să nu se spună cinstit cu cine votezi!". Tu îmi răspunzi la întrebarea: Cu cine votezi?

G.S.: Eu am votat până acum cu Moderatii, pentru că este singurul partid care este favorabil dezvoltării micilor întreprinderi. Nu-i nici o îndoială! Dar în același timp nu pot să spun că Moderatii sunt deosebit de buni în a ușura situația micilor întreprinzători. Sunt chiar decepționat că nu fac mai mult pentru această categorie, în special pentru cei care deschid noi firme. Eu înțeleg că în opoziție nu poți face mult, mai ales că celelalte partide mici sunt orientate către stânga, cu excepția Creștin-Democraților, pe care s-ar putea să votez în viitor. Dar dacă compari Moderatii din Suedia cu celelalte partide de pe continent, nu se poate spune că Moderatii sunt foarte de dreapta. Ei sunt, comparativ cu Germania sau Anglia, undeva la mijloc.

S.C.: Mie chiar mi se pare că, din multe puncte de vedere, sunt foarte aproape de social-democrați. Odată, un moderat încerca să explice aceasta spunând: "Nu uita că noi toți am crescut la grădiniță!", ceea ce înseamnă că ideologic au fost, mai mult sau mai puțin, influențați de gândirea socialistă, de care este greu să te desprinzi.

G.D.: Mergând înapoi la întrebarea ta: "Cu cine votezi?", aș vrea să-ți spun că oamenilor le este puțin teamă să mărturisească, pentru că dacă se știe că votează moderat, vor fi persecutați.

Eu am o cunoștință care este patronul unei întreprinderi din nordul Suediei, care a afirmat deschis că votează moderat și pentru aceasta este persecutat, cu toate că el dă de lucru la multă lume. Îmi spunea că dacă "persecuția se acțuează, îmi mut întreprinderea din Suedia, dar eu sunt născut aici, și rămân aici!". În Stockholm, oraș mare, este altfel! Clienții nu se duc la un meseriaș ghidați de păreriile politice ale acestuia, ci dacă meșteșugarul este bun, dar în orașele mici sau la țară este clar o astfel de atitudine. Presiunea colectivă este cu mult mai mare.

S.C.: Tu ai trăit în Suedia peste 40 de ani. Vezi o schimbare pregnantă între Suedia anilor '60 și cea de azi?

G.S.: Eu am venit aici în 1958. Stockholmul era o idilă. Foarte diferit și izolat, cu lume nestresată. Chiar și impozitele erau acceptabile, pentru că după ce plăteai impozitul îți mai rămânea ceva pentru trai. Nu trebuia să mergi la serviciul social ca să-ți completeze plata chiriei... Toți se descurcau singuri! Era o ambianță liniștită și plăcută de muncă, un "paradis" terestru, aș putea spune. Acum s-a mers prea departe! Stockholmul a crescut, iar climatul general s-a înrăutățit. Lumea este agresivă. Nu cred că dacă ar fi vorba să-mi încep activitatea astăzi aș mai veni la Stockholm.

S.C.: Să vorbim și despre importanța soției tale în activitatea ta. Lucrați împreună, ceea ce înseamnă că sunteți aproape 24 de ore din 24 împreună. În limba română există o expresie: "Bărbatul este capul familiei, dar femeia este gâtul, și gâtul sucește capul!". Cum este în familia ta? Cine hotărăște?

G.S.: Noi luăm hotărârile împreună. Nu avem copii, căci noi ne-am întâlnit destul de târziu în viață și ne-am hotărât să nu facem copii. Noi n-am avut niciodată probleme; pot spune că totul decurge fără fricțiuni. Și aceasta dă, poate, o anume monotonie vieții. Dar interesul soției mele pentru bijuterii face ca să avem întotdeauna interese comune și aceasta este un element decisiv într-o căsnicie.

S.C.: Aveți poate un temperamnt apropiat, nordic?

G.S.: Nuuu! Soția mea seamănă mai mult cu o sudică.

S.C.: În concluzie, consideri că investiția în bijuterii este o investiție bună?

G.S.: Consider că baza pentru a cumpăra bijuterii nu trebuie să fie investiția în primul rând și să cumperi o bijuterie pe care s-o ții închisă în casa de bani sau la bancă, ci ca s-o porți și în felul acesta să faci viața mai plăcută, mai frumoasă.

Și asta este deja o investiție mare!

BARBRO SENDEL:

"EU CUMPĂR ÎN PRIMUL RÂND
BIJUTERIILE CARE-MI PLAC
FOARTE MULT!"

Barbro Sengel poartă la gât un colier de perle de cultură de circa 14 mm., iar pe deget un inel cu diamant în formă de inimă, de 1,86 carate.

Foto: Octavian Ciupitu / © CR.

La discuția avută cu Gerhard Sengel a fost de față și Barbro Sengel, care asculta discuția noastră zâmbind. M-am gândit să-i pun câteva întrebări.

S.C.: Profit de ocazie, nu numai că ești de față și pentru că ești coproprietară la acest atelier-magazin de bijuterii, dar și că ești interesată să le porți, să-ți pun câteva întrebări, Barbro Sengel. Ca femeie căreia-i plac bijuteriile, cum apreciezi tu bijuteriile sub aspectul investițiilor? Personal consider că e bine să investești în bijuterii din mai multe puncte de vedere: purtându-le te bucuri de frumusețea lor, iar când ești la o nevoie le poți transforma în bani oriunde în lume, căci aurul și pietrele pretioase sunt valoroase oriunde, obținând cel puțin la fel de mult cât ai dat pe ele când le-ai cumpărat. În plus, spre deosebire de mobile antice, tablourile, etc. sunt ușor de luat cu tine; ai nevoie doar de o mică cutiuță. Tu ce părere ai?

Barbro Sengel: Eu cumpăr în primul rând bijuteriile care-mi plac foarte mult. Eu n-aș cumpăra un briliant de 8 carate numai pentru că este valoros. Îți dau de exemplu acest inel pe care l-am primit cadou de ziua de naștere, cu un diamant frumos, șlefuit în formă de inimă, de 1,86 carate, de mărime acceptabilă ca să-l pot purta în fiecare zi; și în același timp știu că acest inel, atunci când am să fiu la o casă de bătrâni mai elegantă, la Geneva sau în altă parte unde lucrurile frumoase sunt apreciate, și doresc să mănânc altceva decât cârnați, pot să-l schimb în bani, ca să-mi plătesc cheltuielile.

S.C.: Consideri că în Suedia sunt apreciate bijuteriile mai puțin decât în alte țări?

B.S.: Da! Eu aș dori să am acest magazin de bijuterii în Geneva, la Paris în Place Vendôme, sau Milano, căci acolo ar avea complet alt nivel decât în Suedia, unde lumea este "precaută" când este vorba de bijuterii. Există evident și-n Suedia oameni interesați de bijuterii grandioase, dar proporția este mică. Cei mai mulți poartă bijuterii "discrete".

S.C.: Care este motivul? Este vorba de educație, este vorba de a nu stârni invidia?

B.S.: Cred că e vorba de dorința de a nu se crede că vrei să te lauzi. "Ce o să zică vecinii și prietenii?" Lucru de care mie nu-mi pasă! Dar trebuie să recunosc că mentalitatea în Suedia este că "să nu se vadă prea mult!" când este vorba de bijuterii, dar dacă cumperi un automobil de câteva milioane, atunci este OK!

S.C.: Cum ai început tu să lucrezi cu bijuterii și cu soțul tău?

B.S.: Eu sunt licențiată în filologie și am specialitatea de limbă germană. Lucrasem înainte la un birou de turism german. Localul acesta eu l-am găsit. Am trecut odată pe lângă el și mi-am spus că ar fi splendid pentru noi, dar nu am crezut că-l putem obține. Am făcut o ofertă și întâmplarea a făcut să fie liber. Și așa l-am luat. Poziția acestui local, adică în centrul elegant al Stockholmului, are o importanță deosebită în această branșă. Această schimbare a cerut enorm de mult timp, și sotul meu avea acum nevoie de cineva care să-l ajute cu partea de contabilitate, administrație, etc.

În loc să angajăm pe cineva care să facă contabilitatea și tot ce mai este nevoie într-un astfel de atelier-magazin, căci era enorm de mult de lucru acum, am hotărât să-mi iau liber de la servicii și să probez dacă, mai întâi, mă descurc, dar nu mai puțin să vedem dacă putem lucra împreună. Primele 6 luni n-a fost foarte ușor; cel mai mult timp mă închideam în toaletă și plângeam. Sotul meu glumea cu mine și-mi spunea că o să se răspândească zvonul că plâng mereu și o să primesc porecla de "funcționara care plânge". După aceea a început să meargă din ce în ce mai bine. Astăzi nu m-aș gândi să fac altă muncă. În plus, acum am înțelegere față de sotul meu care trebuie să lucreze câteodată până la miezul nopții.

Cum îți spuneam, eu nu am pregătire făcută prin școală de gemolog sau bijutier, dar anii lucrați aici, cu sotul meu, mi-au dat nu numai experiență, ci astăzi pot afirma că alături de plăcerea de a admira și purta bijuteriile, am plăcerea să știu foarte mult despre pietre și în general despre arta de bijutier. ♦

LICITAȚIILE DE TOAMNĂ DE LA W. A. BOLIN

Ca în fiecare toamnă, pe 29 octombrie la ora 11,00 la Grand Hôtel, în Sala de Oglinzi, are loc la Stockholm licitația de bijuterii și argintărie de la W.A. Bolin.

Catalogul, care este trimis clienților, prezintă obiectele care vor fi licitate, cu o descriere și cu o evaluare aproximativă.

Obiectul din fotografie este o broșă/clipsuri din platină și aur alb cu briliante 8/8 și baguette circa 12 carate. Este evaluată la 62.000 de coroane suedeze.

Foto: © W.A. Bolin.